

Félszáz új könyv, nagy választék az idei könyvünnepen

Gazdag kulturális eseménynek ígérkezik az idén is a könyvhét, amelyet országosan május 27-től június 5-ig rendeznek meg.

A könyvhéten több mint félszáz olyan művel találkozik az olvasó, amelyet az ünnepi alkalomból jelentet meg kiadvány-sunk.

A régebbi magyar irodalomból 35 ezer példányban jelenik meg a Szépirodalmi Kiadó gondozásában. Ady Endre összes versei bibliopapíron, Borsos Miklós rajzaival. Ady az irodalomról címen jelennek meg a Magvető Kiadványánál. Ady irodalmi témájú cikkei, bő válogatásban, jegyzetekkel. E gyűjtemény eddig könyvben meg nem jelent cikkeket is tartalmaz. Arany Jánostól Shakespeare- és Aristophanes-for-dítások I-II. kötete, Babbitstól ugyancsak műfordításos gyűjtemény lát napvilágot.

Két kötetben kerül az olvasók elé Bálint György válogatott műve, valamint Hatvany Lajos tanulmányai és cikkeinek kötete. 30 ezer példányban, rotációs kiadásban szerepel az ünnepi könyvhét kiemelkedő kiadványa, József Attila összes verse. Ugyancsak könyv-szerűre számít Jókai Mór Rab Ráby-ja megjelenése, Móricz Zsigmond Betyár-ja és Kaffka Margit válogatott elbeszélései Lázadó asszony címmel. Megjelennek Radnóti eclogái, Vörösmarty összes versei, valamint Nagy Lajostól a Képtelen természetrajz bibliofil kiadásban.

Jelentős kiadványok képviselik a mai magyar irodalmat is.

Darvas József Végig a magyar »Szaharán« címmel jelenteti meg új könyvét, az 1940–44 között írt riportjai és cikkei válogatásából. E gyűjtemény a tavalyi könyvhéten »Országúton, város táján« címmel megjelent írások folytatása a munkásság és a dolgozó parasztok sorsáról.

Illés Béla »Kenyér«, Gárdai Gábor »Fontos történetek«, Sándor Kálmán »Di-

szes esküvő«, Thurzó Gábor »József és Putifárné« címmel jelenteti meg új novellaskötetét a Magvető, illetve a Szépirodalmi Kiadványánál. Keszthelyi Zoltán és Várnai Zseni válogatott költeményekkel, Kárpáti Aurél irodalmi tanulmányokkal szerepel a könyvheti kiadványokban. Mesterházy Lajosnak Négy-lábú kutya, Szabó Pálnak pedig Szereposztás címen jelenik meg új, mai tárgyú regénye. Németh Lászlótól tanulmánykötet jelenik meg Sajkodi esték címmel. E kiadvány külföldi utazások-ról szóló beszámolókat, külföldi írói arcképeket, aktuális tárgyú pedagógiai tanulmányokat tartalmaz.

A külföldi irodalmat Arge-hezi versei, Dickens Pickwick clubja, Dreiser Amerikai tragédia-ja, Gorkij műveinek IV. kötete, Guillen versei, Kuo Mo-Zso életrajzi regénye, O'Neil drámái, Thackeray Henry Esmond-ja képviseli.

Megjelenik Solohov regénye, a Feltört ugar

és Konovalov Források című írása, amely egy nagy munkáscsalád életéről szól. Pablo Nerudától Elemi ódák címmel jelenik meg új kötet. Erdekies kiadványnak ígérkezik Tomasi di Lampedusa A párdac című kötete.

Ez a mű az utóbbi évek egyik legnagyobb olasz könyvsikere.

Írója egy, a fasizmussal szembenálló szicíliai herceg, diplomata és katonatiszt, aki az olasz arisztokrácia felbomlását írja meg 1860-tól 1910-ig.

Az ifjúsági irodalmat Gárdonyi A láthatatlan ember; Kriza Az álomlátó fiú; Mikszáth Kálmán Akl Miklós; Murányi Kovács Endre A kalóz lánya; Szabó Magda Álarcosbál; Szántó György Javíthatatlan javító és Verne Utazás a Holdba című műve képviseli.

Gazdag válogatásban szerepel a könyvhéten a tudományos és ismeretterjesztő irodalom is.

Megjelenik Domini-tól A vallások keletkezése. A szerző marxista módszerrel, a legújabb tudományos ered-

mények felhasználásával ismerteti a vallások keletkezését és történetét. A kötet Olaszországban fél év alatt három kiadást ért meg, igen nagy példányszámban. Fábrián Ferenc Tibet című műve Tibet politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális életét ismerteti, fényképekkel illusztrálva. Megjelenik Clara Zetkin válogatott beszédei és cikkei, Pogány Ödön Gábor Derkovits Gyuláról szóló könyve, Széchenyi Zsigmond vadászkalendárainak leírása és Sichrovsky osztrák újságíró útirajza a mai Indiáról, India felszárítja könnyeit címmel. Ugyancsak érdekes olvasmányként jelenik meg Ken-de István Jó reggelt, Afrika! című guineai útirajza és Mannfred Künne A kausuk című regénye, amely kalandorok, vállalkozók, arisztokraták, bankárok és tudósok története mellett megismerteti a volt gyarmatok népeinek sorsával. Édes anyanyelvünk címmel pedig Lőrincze Lajosnak a rádióban elhangzott öperces előadásából kap gyűjteményt az olvasó.

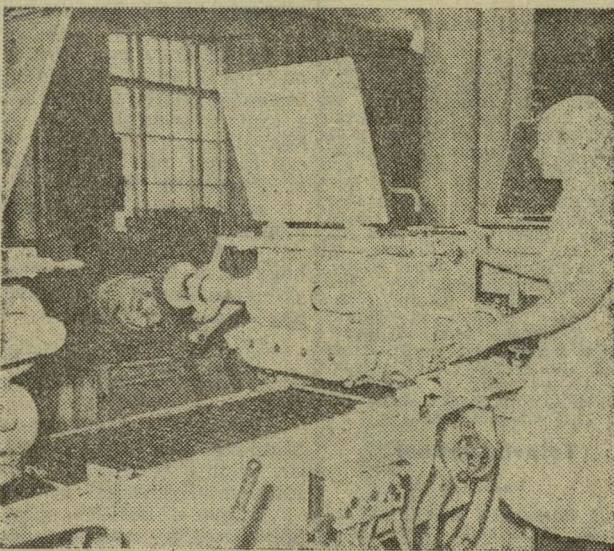
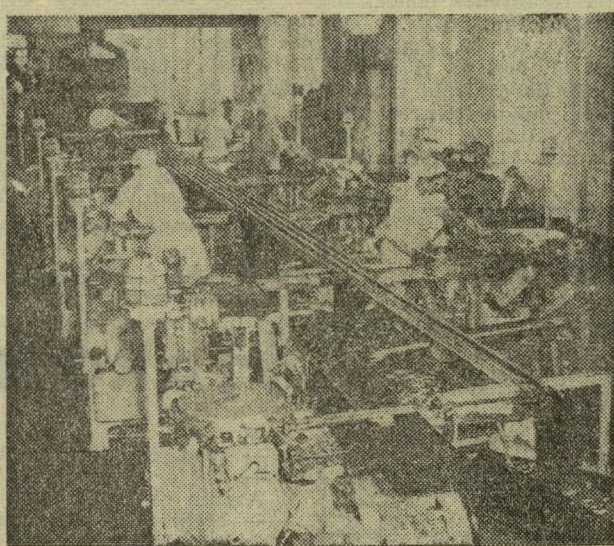
Az édességek birodalmában

— a világ legkorszerűbb édesipari gépei között

Még a brüsszeli világkiállítás idején történt, hogy a szovjet pavilon látogatóinak figyelmét az édesipari termékek között különösen megragadta egy hatalmas, a kilót is meghaladó súlyú csokoládé medve. E szellemes cukrászgyártmányt és a medvét készítő gyár egyéb készítményeit Nagydíjjal jutalmazta a világkiállítás zsürije.

A díjnyertes vállalat a Szovjetunió egyik legnagyobb csokoládé gyára: a Vörös Október Csokoládégyár, amely idén már százéves múltat tekint vissza. A gyár műhelyeiben készül a Szovjetunió cukorkatermelésének mintegy 35 százaléka, a szovjet cukrászdák és csemegeüzletek kirakataiban pedig több mint 200 féle termékével találkozhatunk. Alsó felvételünk egy kis kirakatot mutat a gyár sokféle készítményéből, amelyek nemcsak a szovjet gyermekek és felnőttek kedvencei, hanem világszerte elismertek.

A gyárat gyakran látogatják külföldi vendégek is és a vendégkönyv bejegyzése szerint a közelmúltban ottjárt amerikai, svéd, angol, nyugatnémet élelmiszeripari küldöttségek is nagy elismeréssel nyilatkoztak a korszerű berendezésekről. Különösen az automatagépek birodalma lepte meg őket. Felső képeinken a Vörös Október Csokoládégyár felautomata gépsorát, a »bonbon-futószalagot« láthatjuk és közelebbről is a szalag egyik gépét.

ÉDESANYÁK, MUNKÁSASSZONYOK

a Szegedi Jutáárugyár-ból

Ma a Jutáárugyárban dolgozó édesanyák családjában is vékony, csilingelő gyermekhangok szavalják az anyáknapjához. Legnagyobb négy száz édesanya öleli magához gyermekeit, a pöttömnyieket éppoly szeretettel, mint a nagyokat. Négy száz édesanya, négy száz göröngyös, nehéz életű, négy száz boldogság.

Csillagos jeles

Vagy talán könnyű Haim Istvánnak négy gyermeket nevelni? Vagy Csokó Antal-nak — akinek szövnői hírnevét »Kiváló dolgozó« kitüntetések fémjelzik — a maga két magzatát? És nem szép-e mégis?

Két gyermekem van — vallja Bukva Vincéné is —, egyik nyolc, másik hét éves. Nem panaszképpen mondom, de sok gondot jelent felnevelni őket. Férjem, és én is igyekszünk a munkában úgy helytállni, hogy minden a legjobb legyen.

Bukváné szövnő. Ugy mondják »stabil« munkás, akire mindig lehet számítani. Férje a kovácsműhelyben dolgozik. A jutagári kisházakban laknak, lakásukban televízió is van. Kell-e töb-

bet mondani jellemzőként erről a munkáscsaládról?

Talán fél éves volt Péter Andrásné legkisebb gyermeke, amikor férje otthagya családját. A hat gyermekkel járó tengernyi gond egyedül az asszonyra szakadt. Ma már legidősebb fia tanár, lánya tanítónő Üllésen. Az apróbbak még iskolába járnak. Minden gyerek kitűnően tanul. Péterné, a gyár takarítónője — előzőleg a varrodában dolgozott, s könnyfészképpen tettek ebbe a munkakörbe — nemlétező bizonyítványában is ott ragyog a csillagos jeles.

„Hétköznapi” tulajdonságok

Rácz Antalnéról sem lehetne mást, vagy különbet mondani. Patai Mátyásnéról sem. Patainé négy gyermek anyja, igaz, a legidősebb már férjhezment, de maradt még otthon három, és beteg édesanyja, aki szintén támogatásra szorul. Férje a falemezgyárban dolgozik, meglehetősen sűrűn jár külföldre, s ilyenkor Patainé

bizony teljesen egyedül intézi családját ügyes-bajos dolgait. De aki azt hinné, hogy ő csak a családjának él, s más nem érdekli, téved. Téved, mert épp az ellenkezőjét bizonyítja, hogy annak idején jó munkája elismeréseképpen lett szövnőből meős, vagy az hogy jelenleg is egyik legaktívabb tagja az üzemi nőtanácsnak.

Négy száz édesanya van a jutáárugyárban, s még csak alig öt-hatról beszéltünk. Vannak közöttük idősebbek, fiatalabbak, de a többség tulajdonképpen nem különbözik sokban azokról, akiket megemlítettünk. Legtöbbjüket ugyanis a család szeretete és munkájuk megbecsülése jellemzi. Egyszerű, mondhatni hétköznapi tulajdonság. Vagy talán mégsem? Az, de mégis az élet legszebb értelme, legmagasabb célja.

A maguk példáján

Véletlen tehát, hogy éppen Péternéról, Csokónéról vagy Haimnéról esett szó. Még az sem lényeges, hogy éppen jutagáriak valamennyien. Igaz, a jutáárugyár külön érdeme is, hogy figyelemmel kíséri az üzemen dolgozó anyák családi életét, és segít rajtuk, mint például Patainé esetében is. De hasonlóképpen történik az ilyesmi akár a kenderfonóban, akár, mondjuk — a zalaegerszegi ruhagyárban is. Az, hogy az egyszerű munkásasszonyok ezrei — ha gondok és bajok közepette is — nagyszerűen nevelik fel gyermekeiket, s a maguk példáján állítják elébük, az a szocializmust építő társadalom érdeme.

Anyák napja előtt, még szombaton kis ünnepség volt a Szegedi Jutáárugyárban. Négy száz édesanyát ünnepeltek, nekik kedveskedtek apró ajándékkal. Megérdemlik. A manapság szokásos szójárás szerint: ezek az asszonyok becsülettel állnak helyt az első és második műszakban is. Édesanyák, mai munkásasszonyok.

Kaleidoszkóp

Singapore-ban emelték a közlekedési díj-szabást az autóbusszokon. Az illetékesek most azon törők a fejüket, hogyan hajtsák végre az intézkedésnek azt a részét, amely szerint a viteldíjemelést »visszamenőleges hatállyal« kell életbeléptetni.

Egy amerikai festőgyár »amatőr piktorok« részére olyan falfestéket gyárt, amelyek halmozállapota vastag krémszerű, nem folyik, nem csöpög, tehát »nem csinál pancsot«. A Lucite elnevezésű új műanyag falfesték igen könnyen felrakható, nem kell keverni, semmivel sem kell vegyíteni, kefével vagy hengerről szappanos vízzel könnyen lemosható.

Egy michigani gyógyszerár száján át adagolható »fogamzástápláló« hozott forgalomba — kutyák részére. A furcsa készítményt, amellyel lehetővé teszik, hogy nőstény kutyáknál kimaradjon a párosodási időszak, kizárólag állatorvosi receptre, kutyatenyésztők részére árúsítják. Állítólag semmiféle ártalmas mellékhatása nincs.

Japánban, ahol a lovaknak máig is nagy szerepük van a mezőgazdaságban és a közlekedésben, klinikákat létesítettek beteg lovak számára. Az orvosok megállapítása szerint a beteg lovakra igen jó hatással vannak a különböző gyógyfürdők.

Világjáró szegedi fiatalok

Nagy volt az izgalom, Czégé László elkészült a képekkel. A négy fiatal szakmunkás más-más helyen dolgozik, de már déliótt tudomást szereztek róla. Alig várták a délutánt, hogy a fényképek nézése közben felidézhesék az utazást, az első külföldi út nagyszerű élményeit.

Négy órákor együtt volt a négy barát a Szegedi Nyomda Vállalat kultúrtermében és kézről kézre jártak a fényképek. Az első kép a szegedi állomás előtt készült a csomagokkal felpakolt társaságról. Ott volt Csala János öntő, Ungvári László készítő, Czégé László könyvkötő, Juhász Lajos dobozszabász. Ők határozták el, hogy Lipcsébe utaznak, miután az újságból értesültek arról, hogy az IBUSZ különvonatot indít.

Tehették, hiszen jól keresnek. Valamennyinek jóval ezer forintot felül van a fizetése, sőt egyik-másiké már a kétezerhez áll közelebb. Világot akartak látni, hiszen Magyarországot már jól ismerik. Közülük a két Laci, Ungvári meg Czégé a nyomdászszakszervezet természetjáró csoportjának tagja. Már többször jártak az északi hegyvidéken, Dunántúlon, a Balaton partján. Természetjáró útjaikon felkeresték Aggteleket, Pécsét és Sopront is. Csala János sportolóként járta be az országot. A csoport legfiatalabb tagja, Juhász Laci sem maradt el társaitól. Nem is tudta hirtelen összeszámlálni, hányszor nyaralt a magyar tenger partján. Járt Egerben, volt Pécsen is.

Tehát tapasztalt utazók

mindannyian, mégis nagy volt az izgalom az első külföldi kirándulás előtt. Különösen amiatt izgultak, hogy nem tudtak eléggé németül. Juhász Laci egész úton biztatta társait, hogy majd ő! Van olyan felvételük, amely az egyik lipcsei étteremben készült, s azt a pillanatot örökíti meg, amikor Lajos — társai nevében is — mély fejbólintással tolmácsolta a felszolgáló pincérnek a köszönetet — németül. Jóízűen kacagtak a fiúk, mert Juhász Lajos nyelvtudása a »danke« és a »bitte schön« ön kívül többre nem futotta.

A felvételek különben arról tanúskodnak, hogy a négy szegedi fiatalember kitűnően szórakozott Lipcsében. Még az állandóan zuhogó eső sem zavarta őket. Czégé Laci nem sajnálta a filmet sem a stadionban, sem a »Népek csatája« emlékmű, vagy a Schiller-ház előtt.

Beszélt, beszélt a négy fiú. Minden képről egy-egy kedves ütiélmény jutott az eszükbe. Érthető, hogy már hazafelé azon vitatkoztak: hova utaznak jövőre? Persze nem volt egységes a vélemény. Czégé és Ungvári Csehszlovákiába, vagy Albániába, Csala a Szovjetunióba, Juhász Laci pedig a Német Demokratikus Köztársaságba szeretne látogatni.

Úgy beszélt a négy fiatal nyomdászfiú ezekről a külföldi utakról, mint más ember arról, hogy hová menjen mozi. Már most gyűjtenek a jövő évi külföldi utazásra, hiszen egyedül rajtuk múlik, hogy megvalósuljanak a szép tervek. H. Zs.